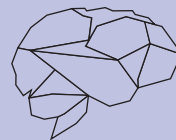

A Költöző Doboz rejtélye

1. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

TÉMA
8

BEMELEGÍTÉS: A SZÁMOK DALA

Ez fog történni:	A tanulók eléneklik a „számok dalát”.
Szükséges:	
Előkészíteni:	A dalt fejből megtanulni.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- Az osztály körbe gyűlik. A foglalkozás vezetője felkéri a diákokat, hogy hunyják le szemüket, nyissák ki fülüket, és hallgassák meg a dalt, amelyet mindjárt ők is elénekelnek. Közösen énekeljétek el a dalt.
- A tanulókat megkérjük, hogy nyissák ki a szemüket, és osszák meg, szerintük miről szolt a dal. Megkérdezzük, hallották-e már korábban.
- A dal szövegét kiosztjuk a diákoknak, és mindenkit felkérünk, hogy énekeljen együtt a zenével. Énekeljük el még egyszer.
- A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy nehezedni fog a dolgunk, mert mozgást is kapcsolunk az énekléshez. Kérdezzük meg a tanulókat, szerintük mely testrészeik mozdulatával tudnák kíséreni az egyes számokat? Egyszerre egy tanuló ötletét próbáljuk ki, hogy lássuk, lehetséges-e a testmozgást beépíteni az éneklésbe. Ha túl nehéz, meg lehet esetleg kérdezni őket, hogyan lehetne jobb eredményre jutni – pl.: lassabb énekléssel vagy másik testrész mozgatásával. Próbáljunk ki néhány ötletet.
- Végül kérdezzük meg a tanulókat:
  - Milyen érzéseik vannak a számok dalával kapcsolatban?
  - Hogy tudjuk megjegyezni és feleleveníteni a dalokat?

REFLEXIÓ: MI VAN A LEPEL ALATT?

Ez fog történni:	A tanulók önállóan dolgoznak. A tanulók megnézik a tárgyakat, majd miután elfedjük, emlékezetből kell felidézniük azokat.
Szükséges:	Tárgyak a „költöző doboz”-ból. Egy lepel/takaró/lepedő vagy egy nagy darab textília. A4-es lapok minden tanuló számára, tollak/ceruzák.
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- A „költöző doboz” tárgyait kirakjuk a padlóra terített textíliára, a tanulókat pedig megkérjük, hogy gyűljenek köré, hogy jól lássák azokat. Megkérjük őket, hogy használják szemüket, kapcsolják be emlékező-izmaikat, és próbálják megjegyezni a látványt, amíg 20-ig nem érnek a számok dalával. Ahogy elérik a 20-as számot, a foglalkozásvezető a lepel segítségével elrejtja a szemük elől a tárgyakat.
- Minden egyes tanuló kap egy darab papírt és egy írószközt. Megkérjük őket, hogy ki-ki egymaga jegyezze le rajzban vagy írásban, hogy mi minden van a takaró alatt.
- Kérjük meg a tanulókat, hogy mondjanak pár olyan dolgot, amire jól emlékeztek.
- Emeld fel a leplet, és kérd meg a tanulókat, nevezzenek meg pár tárgyat, amire nem emlékeztek.
- Kérdezd meg:
  - Mi segített emlékezni?

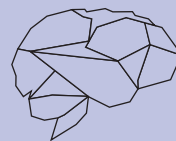
JEGYZETEK

A Költöző Doboz rejtélye

1. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

TÉMA
8

FŐ TEVÉKENYSÉG: A KÖLTÖZŐ DOBOZ REJTÉLYE. 1. RÉSZ

Ez fog történni:	A foglalkozásvezető behoz egy kartonpapírból készült „költöző dobozt” (nagy kartondobozt) az iskolába. A tanulók a nyomozó szerepébe helyezkednek. Megpróbálják kitalálni, ki lehet a „költöző doboz” gazdája. Megvizsgálják a doboz tartalmát és más részleteket, és azt kutatják, a tulajdonosukról mit vallanak. A tanulók hirdetéseket készítenek, kifüggesztik az iskolában, hogy segítségükkel fény derüljön arra, hogy ki a „költöző doboz” gazdája.
Szükséges:	Egy lepel/takaró/lepedő vagy egy nagy darab textília. Kartonpapírból készült „költöző doboz” tele sok (kb. 20) különféle innen-onnan összeszedett izgalmas dologgal, melyek színei/formája/textúrája és kora (újak vagy régiek) körülbelül ugyanolyan arányban szerepelnek. Némelyik tárgy lehet sztereotip, mint pl. egy rózsaszín puha játék. Egyéb ötletek: egy bevásárlás blokkja, egy vonat-/busz-/repülőjegy, egy könyv, nippel, egy jellemzően helyi tárgy, egy ékszer, egy óra, egy személy fotója a hátlapján üdvözlő sorokkal, egy „tennivalók” lista, egy útikönyv, érdekes kövek, egy labda, egy bilétával ellátott kulcs, egy bögre, egy takaró, egy idegen pénz, egy idegen nyelvű felirat, valami, aminek erős a szaga, vagy mozgatható hangot ad. Csoportonként két nagy (lehetőleg A1-es méretű) nagy papírlap, és színes tollak/ceruzák a tanulók gondolatai lejegyzésére és hirdetéseik megrajzolására. Ragasztószalag a hirdetések kihelyezéséhez. Egyszer használatos gumikesztyű. Egy fotó, amely azt mutatja, hol találták rá a „költöző doboz”-ra.
Előkészíteni:	Elkészíteni a fotót, amely a „költöző doboz” leőhelyét mutatja.
Így néz ki a tér:	Tágas tér.

ÚTMUTATÓ:

- A foglalkozásvezető odaviszi a „költöző dobozt” a tanulók körébe, és elmagyarázza nekik, hogy ma reggel valami szokatlan történt vele az iskola felé jövet. Nem említi a „költöző dobozt” konkrétan, inkább arra kéri a diákokat, hogy tippeljenek a szokatlan esetre vonatkozóan. A tanulók találgatnak, mire ő felfedi, hogy ezt a „költöző dobozt” találta, megnevezi, hogy hol találta (környék, utcánév...), valamint megmutatja fényképen is.
- A foglalkozásvezető elmondja, hogy a doboz mindenféle személyes tárgyat tartalmaz, ami azt sejteti, hogy egy illető azért töltötte meg ezt a dobozt, hogy átköltözzön vele egy helyről a másikra, de valami miatt az utcán elhagyta. A tanulók odamehetnek a dobozhoz, hogy megnézzék, de anélkül, hogy kinyitnák azt. Kérdezd meg:
  - Miket sejtethetünk meg a doboz tanulmányozása által?Nem szerepel név a dobozon, így a foglalkozásvezető megosztja a diákokkal, hogy nem tudja, mi tévő legyen, tanácstalan. Felteszi nekik a kérdést: „Szerintetek mit tegyek a dobozzal?” A csoport összegyűjti a válaszokat. A diákok javasolhatják például, hogy nyissuk ki (de ne tegyük még, csak ismerjük el, mint egy lehetőséget a megoldásra). További javaslat lehet felemelni a súlyát latolgatva, megrázni, hogy halljuk, milyen hangot ad, ami benne van, illetve megszagolni, alaposan megnézni, hátha megtudunk róla valamit (pl. azt, hogy régi, rongálódott-e, vagy, hogy van-e bármilyen címke rajta). Ismerjük el minden javaslatot a diákoktól. (az 1-2 gyakorlatok ideje 5 perc)
- A foglalkozásvezető kijelenti, hogy a „költöző doboznak” biztos van gazdája, és a tanulóknak a sor, hogy detektíveként kinyomozzák, ki lehet az. A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy a jó nyomozó sok kérdést tesz fel, és minden érzékszervét (látását, hallását, szaglását, tapintását) beveti a felfedezés érdekében. Van-e elképzelésük arról, hogy ki hagyta az utcán a dobozt, miért vált meg tőle? A tanulók 2-3 percig 3-4 fős csoportokban vitatják meg a kérdést szorosan összefűzve.
- Minden csoport lehetőséget kap, hogy megossza gondolatait, elméleteit arról, hogy ki lehet a „költöző doboz” gazdája, és miért hagyta el azt. A foglalkozásvezető rövid visszajelzést ad a csoportoknak, kiemelve, hogy miben hasonlítottak és különböztek az ötleteik.
- A foglalkozásvezető kijelenti, hogy egyelőre nem nyitjuk ki a dobozt, helyette a tanulók nyomozói képességeit bevetve fogunk megpróbálni rájönni, mi lehet a dobozban. Az egész osztály megpróbál válaszolni a következő kérdésekre:
  - Milyen titkokra derülhet fény, ha a lezárt doboz feltárul?
  - Hogyan kutathatjuk ki a tartalmát anélkül, hogy kinyitnánk?
- A foglalkozásvezető ekkor felveti, hogy ha kinyitnánk a „költöző dobozt”, lehet, hogy jóval többet tudnánk meg a tulajdonosáról, ami a tanulók nyomozói munkáját is nagyban elősegítené. A következő kérdések hangzanak el:
  - Mit tesz vajon a nyomozó, mielőtt felnyitja a dobozt és kivesz valamit belőle?
  - Milyen szerszámokat és eszközöket használnak a detektívek?
- Meghallgatjuk a tanulók gondolatait. A foglalkozásvezető felhívja a diákok figyelmét annak fontosságára, hogy a dobozba zárt dolgokra ne kerüljenek rá az osztály ujjlenyomatai, és ha a diákok még nem mondták, ő jelzi, hogy az egyszerűhasználatos gumikesztyűt ezt megoldhatja. Mind kesztyűt húznak.
- Az osztály most álljon fel, és mindenki a lehető legjobb tudása szerint vegyen fel detektív testtartást. A gyerekek közül megkérünk néhányat, hogy nyissa fel a dobozt, és arra, hogy minden darabot egyesével, nagy gondval emeljen ki belőle. A tanulók minden tételt körbeadnak lassan, óvatosan, miközben arra kérjük őket, hogy közben figyelmesen vizsgálják meg azokat. Ha már mindenki végignézte a darabokat, óvatosan a padlóra helyezik azokat egy ruhaanyagra/textíliára.
- A foglalkozásvezető ekkor megállapítja, hogy máris többet tudunk a „költöző doboz” tulajdonosáról. Mostantól az osztály összes tagja detektívvé válik, akik megpróbálják kinyomozni, ki lehet a doboz gazdája.
- A tanulók kiscsoportban dolgoznak, mindegyik csoport egy nagy papírlapot és néhány színes tollat vagy ceruzát kap. A csoportok megnézik a dobozból kiemelt tárgyakat. Megkérjük őket, hogy az összes érzékszervükkel óvatosan vizsgálják meg azokat, de ne felejtsek el kesztyűt húzni, mielőtt hozzányúlának. A papírvékre lejegyzik megfigyeléseiket, és az azok közti kapcsolódásokat. Erre a tanulók 20 percet kapnak. Gondolataik lejegyzésére kulcsszavakat, gondolattérképet, ábrákat, jeleket alkalmazhatnak. Ajánld fel segítséget azoknak a tanulóknak, akik ezt nehéznek érzik, és kérdésekkel támogasd őket, vagy azzal, hogy írod, jegyzeteled gondolataikat. Amikor lejár az idő, kérd meg a detektívcsoportokat, hogy válasszanak nevet vagy jelet maguknak, és azzal jelöljék lapjaikat. Minden tárgyat helyezzetek vissza a padlón kiterített textíliára.
- Hívd össze a tanulókat, hogy nézzék meg a textílián elrendezett tárgyakat. Kérdezd meg, eddigi nyomozásukban mire jutottak, van-e arról elképzelésük, ki lehet a doboz tulajdonosa? Hallgass meg gondolataikat.
- Javasold nekik, hogy készítsenek hirdetést a dobozról, hátha ezzel elérhetik a tulajdonost. Oszd ki a papírlapokat és a rajz- meg íróeszközöket, és kérd meg a tanulókat, hogy alkossák meg posztereiket/hirdetéseiket csoportmunkában. Hagyd, hogy a tanulók döntsék el, mit akarnak ábrázolni, és adj nekik 20 percet, hogy elkészüljenek. A hirdetések elhelyezésének megvitatása a további foglalkozásokra marad.